

Imelised kellukad kaunitel väätidel

Mehhiko vanikkuljus (*Cobaea scandens*) on üks võluvamaid suvikust ronitaimi. Praegu on paras aeg hakata teda ette kasvatama.

Viimatist troopilised suved on kuumast Mehhikost pärit vanikkuljusele olnud väga meeltemööda. Minu aias on ta kasvatanud lopsakaid õitsvaid püramiide ja torne.

Ühel jahedal vihmasel suvel valmistas ta aga täieliku pettumuse. Ei edenenud kohe kuidagi ja näitas vaid paari õienuppu, mis ei avanudki. Kui vanikkuljus saab aga palju soojust ja päikest ning ka muld on viljakas ja niiske, on ta aias kindlasti üks efektsmaid suvelilli.

Oma soojal kodumaal on mehhiko vanikkuljus igihaljas püsik, põhjamaal saab teda kahjuks vaid suvelillena kasvatada. Pole mõtet näha vaeva tema üle talve hoidmisega, lihtsam on kasvatada seemnest uued taimed.

Lopsaka kasvuga vanikkuljusest on tore kujundada püramiide, torne ja romantilisi lilleväravaid. Temast saab õitsva seina päikeselisele rõdule ja terrassile ning roheline katte pergolale. Ilus suveliaan sobib ka suurde lilleanumasse.

Selleks et näha vanikkuljuse imeilist õitsemist võimalikult pikemalt, tuleb taimed ette kasvatada. Seemnepakendite juhised soovivad külvata juba veebruari lõpus, kuid kogemused on näidanud, et toas aknalaual võivad taimed välja istutamise ajaks kasvada liiga suureks, isegi kuni 1,5 meetri pikkuseks.

Vanikkuljus on väga külmakartlik. Välja saab ta istutada alles mai teisel poolel või juuni algul, kui öökülmaoht on möödunud ja muld on jõudnud soojeneda. Liiga suureks kasvanud taimed võivad pärast istutamist pikalt põdema jääda ning õisi ei pruugi nähagi. Lisaks on nii suurt ronitaimet ka väga ebamugav istutada.

Seega on paras aeg külvata märtsi lõpus või aprilli algul. Otstarbekas on panna seemned ühekaupa turvapottidesse, mida on hiljem lihtne

Mehhiko vanikkuljus on kaunitel õite ja lehestikuga suveliaan.

koos taimega suurematesse pottidesse ümber tõsta. Idanemistemperatuur peab olema vähemalt 18°.

Vanikkuljus idaneb suhteliselt kaua, paar-kolm nädalat. Aga kui ta lõpuks nina mullast välja pistab, hakkab vuhinal kasvama. Soodsal suvel kasvavad väädid mitme meetri pikkuseks ning taim haruneb rohkelt. Kuna vanikkuljus muutub väga lopsakaks, jätke istutamisel taimede vahele 50–60 cm.

Ettekasvatatud taimedel saab esimesi õisi näha juulis. Kõigepealt ilmuvad lehestiku sisse heledad õiepungad. Kui tupplehed avanuvad, ilmub nende seest välja veel mitte avanenud hele õiekroon. Tupplehed jäävad seda kraena ümbritsema. Avanev õis on alul rohekasvalge, tasapisi muutub

aga sirelilillaks. See tekitab petliku mulje, justkui oleks taimel mitut värvi õisi. Leidub ka sorte, mille õied muutuvad valgeks.

Kellukjad õied on suured, umbes 5 cm pikkused. Neist ulatuvad pikalt välja tolmukad. Õitsemise soodustamiseks andke taimetele kaaliumirikast väetist. Põua ajal kastke kindlasti. Õisi saab nautida esimeste sügiskülmadeni.

Kaunid on ka vanikkuljuse sulgjad liitlehed, mis lõpevad tipus pika peene krussis köitraoga. Sellega on taimel end kõrgusse pürgides hea toele kinnituda. Tumerohelistest lehtedest moodustub ilusa struktuuriga tihe kate. Vanikkuljus on ilus isegi ilma õiteta.